

## Yttrande angående remisspromemorian En försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 (U2016/02376/S)

Lärarnas Riksförbund har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad remisspromemoria.

Lärarnas Riksförbund har generellt inget att invända mot att det genomförs en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 och 5. Förbundet har tidigare framhållit att det krävs noggranna utvärderingar av betygen i årskurs 6 innan man överväger ytterligare förändringar<sup>1</sup>. En försöksverksamhet kan, rätt genomförd, bidra med viktiga erfarenheter och underlag inför ett eventuellt framtida ställningstagande. Som framgår nedan har dock förbundet en del farhågor när det gäller hur försöksverksamheten föreslås genomföras.

Lärarnas Riksförbund vill framföra följande synpunkter:

- Förbundet anser att det är problematiskt att försöksverksamheten bygger på frivillighet. Det innebär endast 100 skolor, varav många med sannolikt en i grunden positiv uppfattning om tidiga betyg, kommer att delta i försöket. Därmed finns risken att betygens positiva betydelse övervärderas och att de slutsatser som kan dras av försöket inte blir nog representativa. Förbundet är medvetet om att frivilligheten är en del av överenskommelsen mellan regeringen och Allianspartierna men anser att detta, och den mycket begränsade omfattningen av försöksverksamheten, undergräver värdet av försöket som underlag för beslut.
- Förbundet anser att utredningsuppdraget bör renodlas. Förbundet avstyrker därmed förslaget om att inkludera en jämförelse med skolor som på eget initiativ förändrat pedagogiska metoder och som i sin utvecklingsprocess kan liknas vid att på försök införa betyg, t.ex. skolor som medvetet börjat arbeta med estetiska lärprocesser och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapsresultaten. Förbundet anser att syftet med att denna jämförelse ska göras är oklart, särskilt varför just estetiska

---

<sup>1</sup> Se Lärarnas Riksförbund yttrande (dnr 172/14) över promemorian En bättre skolstart för alla: bedömning och betyg för progression i lärandet (U2014/4873/S)

lärprocesser och daglig rörelse pekats ut. Visserligen kan detta ge viss information om till exempel estetiska läroprocessers betydelse, men det finns många andra faktorer som också påverkar elevers lärande. Det vore istället rimligare om utvärderingen fokuserar just på betygen.

Lärarnas Riksförbund vill för övrigt framhålla vikten av att försöksverksamheten följs upp och utvärderas noggrant. Resultatet behöver vägas samman med Skolverkets uppföljning av konsekvenserna av betyg i årskurs 6, så att ett så brett och väl underbyggt underlag som möjligt ligger till grund för ett eventuellt framtida ställningstagande om betyg i lägre årskurser. Inte minst det sistnämnda blir viktigt med tanke på den begränsade omfattningen av försöksverksamheten och att den bygger på frivillighet. Framför allt behöver effekter på studieresultat och likvärdighet, hur elever och föräldrar uppfattar de tidigare betygen (både i årskurs 6 men också i försöksverksamheten) samt inte minst hur det påverkar lärarna noggrant analyseras. För lärarnas del är det särskilt viktigt att studera hur deras arbetsbelastning och dokumentationsbörda påverkas.

En undersökning gjord av Lärarnas Riksförbund<sup>2</sup> visar att endast 27 procent av landets grundskollärare vill se betyg från årskurs 4, vilket innebär att det finns en stor skepsis bland lärarna till tidigare betyg. Därför är det ytterst viktigt att regering och riksdag i det slutgiltiga ställningstagandet landar i ett beslut som är väl förankrat hos lärarna och som har en långsiktig legitimitet.

Stockholm 15 augusti 2016

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND



Åsa Fahlén  
Förbundsordförande



Johan Linder  
Utredare

---

<sup>2</sup> Se rapporten "Prioritera rätt! Så tycker grundskollärarna i en rad aktuella skolpolitiska frågor våren 2015" (2015)